

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo capræ, & oues commisceantur. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

nisi quod indomitum, & seruitio contumax syluestri more, strigosum patris proferet habitum. Generantur enim ex equa & onagris mansuefactis. Mule veloces in cursu, duritia eximia pedum, verum strigoso corpore, indomito animo, sed generoso. Verū eiusmodi admiscarius nepotibus magis, quam filiis vtilior est: nam vbi asina & onagro natus admittitur equæ, per gradus infracta feritate, quicquid ex eo prouenit, paternam formam, & modestiam, fortitudinē celeritatemq; auitam refert, ex Columella. Hi forte sunt muli, quos Aristoteles Syriæ peculiare scribit, celeritate prestantes, nec steriles, quibus tamen commune nomen sortiti sunt propter formæ similitudinem, vt asini feri vrbanoꝝ nomen acceperint. Sed non tam peculiare est genus

Ex tauro & asino fortissimi muli.

Nam & quartum genus reperitur, quod Gratianopoli, vt scribitur, reperitur, & Gallica voce Iuzar nominatur. Gesnerus à fide dignis audiuit, visum equū ad radicem mōtis Spelungi in Rhetia ex equa & tauro generatum. Nos autē Ferrariæ vidimus aliquos forma muli, capite vitulino, quibus cornuum loco duo inerant tubercula indefessæ, & indomitæ ferociæ, coloris nigri, oculis taurinis, eo spectaculo mirum in modum delectabamur. Audiuius in aliquibus Galliæ partibus vulgares esse, etsi per Galliam pertransiens nō viderim.

Quomodo capra, & oves commisceantur.

C A P. X.

VT vitia aliqua in ariete emendemus, & meliores aliquas notas impingamus, aut cum feris & syluestribus remiscendo, aut cum similibus, & non longe à suo genere, voti compotes effici poterimus. Proximum genus est capra & ovis, commiscendo igitur

musmus ex capra & ariete fit.

In Hispania, & maxime Corsica non absimile ouibus genus musimonū, inquit Plinius, caprino villo quam pecoris velleri proprius, quorum è genere, & ouibus natos prisca Vmbros vocauerunt, Strabo *περὶ πεδῶν*. Albertus

bertus vero musmos vocat, qui ex capra, & ariete nascuntur. Apud Rhetos, Heluetijs confœderatos, locis alpinis audio aliquando nasci capras posteriore parte, antè oues, vel arietes, sed viuere non posse, & parum post partum emori. Arietes enim quum senescunt, validos & libidinosos fieri, & capras aliquando superuenire. Ex ouibus, & arietum ferorum coitu foetum conceptum paternum colorem retulisse, eumque scilicet durasse per sobolem, & nepotes deinceps, lanam verò in primo quidem foetu hirtam, sed in nepotibus, & deinceps mollem fuisse. Contra vero

cinrum ex oue & hirco generari.

Idem Albertus ait cinrum dici ex oue, & hirco natum. Sed optimum excogitatum est adulterium

ex fera & miti capra prolem generare.

Qualemcunq; speciem, que fuerit in feris bestiis per nepotum gradus mitigata feritate in mitem abire tradunt scriptores. Columellæ exemplū adducam. In municipium Graditanum ex vicino Africæ miri coloris syluestres, ac feri arietes, sicut aliæ bestiae munerarijs deportantur, M. Columella Iunij Columellæ patruus quosdam mercatus in agros trāstulit, & mansuetos tectis ouibus admisit, eæ primū hirtos, sed paterni coloris agnos ediderunt, qui deinde & ipsi Tarentinis ouibus impositi, tenuioris velleris arietes progenerauerunt. Ex his rursus quicquid conceptū est, maternā molliciem, paternum, & auitum retulit colorem. Idem in suis expertū, nam

ex fero, & miti sue hybridas procreare

possumus: nam aper ad Veneris libidinem inflammatissimus est, coeundi que furore ardet, quod si foemina eius sic libidine furentis coitum refugit, aut ipsam expugnatam inuit, aut mortuam in terram abijcit. Et si quæ ex feris mitigentur, non concipere tradant, vt anferes, apros tarde, & ceruos ab infantia educatos, in nullo genere æquè ac in suillo facilis mixtura cum fero: taliter natos antiqui hybridas vocabant, ceu semiferos. Nomen factum apparet *παιρὶ τῆν ὕβριν*, forte quod per contumeliam in aliquos adulterio natos iactaretur.